

**GÁRDONYI ZOLTÁN REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA
ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA**

4110 Biharkeresztes, Damjanich u. 21.

Telephely: 4110 Biharkeresztes, Kossuth u. 52.

Kedves Versenyzők!

Ezúton küldjük a Szelídek Öröksége versenyünk első fordulójának feladatait, reméljük, elnyeri tetszéseteket!

A feladatlap visszaküldési határideje: 2021.december 3. péntek

A kitöltött feladatlapok visszaküldhetők nyomtatott változatban postai úton vagy digitális formában.

Az őszi szünetre jó pihenést, a feladatok megoldásához pedig sok erőt és örömet kívánunk!

Áldáskívánással:

Széchenyiné Maár Anikó
munkaközösség vezető

Áldás, békesség!

Kedves Versenyző Gyerekek!

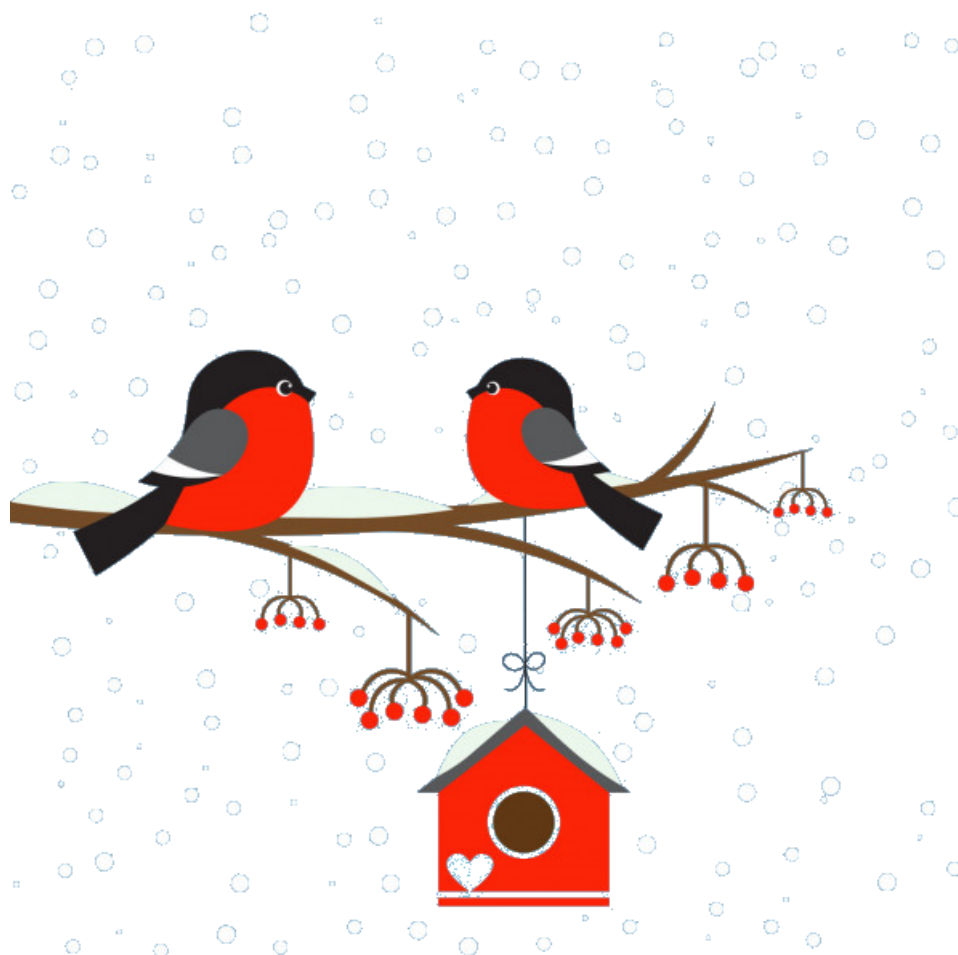
Nagy öröm számunkra, hogy elfogadtátok meghívásunkat az általunk meghirdetett versenyre.

Az első forduló központi témája a „**madarak**”.

Törekedtünk arra, hogy változatos feladatokon keresztül ráirányítsuk a figyelmet a madarak szeretetére, védelmére.

Reméljük, hogy a feladatok megoldása során mind ismeretekben és mind élményekben gazdagodtok!

Jó együttműködést, eredményes munkát kívánunk!

Olvassátok el figyelmesen az alábbi szöveget és oldjátok meg a hozzá tartozó feladatokat!

Szabad-e gólyát lőni?

Megindultunk lefelé a szurdékon, elhagytuk a gyurgyókák tanyáját, a völgyből idelátszott a fűztelep, a nádas, a marhalegelő gémeskútja, s az egész, mint egy kifényesített, csillogó keret, ölelte körül a folyó. Öregapó hunyorogva nézett szét a kedves tájon, s botjával körülmutatott.

- Látjátok, egyre kevesebb az ilyen háborítatlan, békés vidék. Azért fogynak a madarak. Mert nem szeretik a zajt, a háborgást. Akárcsak a magamfajta embert. Uhu, parlagisas... van annak már öt éve is, hogy utoljára láttam parlagisast- már szinte csak magának beszélt-, sólymot, császármadarat... Nem tehetek róla, ezeket jobban szeretem.

- Melyikeket?- kérdezte suttogva Jozsó.

- Mert nem minden madár irtózik ám a zajtól, háborgástól. A civilizációtól. Nézzétek, a feketerigó már beköltözött a városba. Legtöbbje már el sem megy télen, pedig a feketerigó eredetileg vándormadár. Vagy itt van balkáni gerle. Fiatalkoromban egyet se láttam, most meg egyre több lesz belőlük. De amelyik nem tud alkalmazkodni... amelyiknek csend kell, amelyik nem tudja elviselni...

- Legyintett.

- Fogynak, egyre fogynak. Még a gólyák is fogynak. Pedig neki az embertől nincs mit félniök. Ki merné bántani a gólyát? Hiszen ha a kéményre fészkel, boldogan kiáltott fel a gazda: „Megjött a szerencsém!” S hány kéményre rakott kocsikereket láttam már. Gólyahívogatónak teszik oda az emberek, arra könnyebben építhet fészket. Kell a madár az embernek. Még annak is, aki nem tud róla. Emlékszem arra a szegény tudósra is, aki külön engedéllyel jött erre a vidékre, hogy gólyát lőjön a múzeumnak. Na, azt a ribilliót! Kaszával, kapával mentek rá az emberek. Alig tudott kimagyarázkodni. Nem bántották, de nem bocsátottak meg neki soha, máig is emlegetik a „ronda szakállast, aki gólyát lőtt”. Pedig biztos, ő is maga sem szívesen lőtte le azt a gólyát.

- Öregapó, miért szeretik annyira az emberek a gólyát?

- Mert szükségük van rá, mert házuk népéhez tartozónak érzik. Mint ahogy oda is tartozik.

Jozsó felkiáltott:

- Ott egy gólya!

A nádas fölött jó messze repült egy nagy madár. A színét nem lehetett látni, de tényleg olyan gólyaforma volt.

- Nem gólya az. Gém- mondta Gyuszkó.

- Honnan tudod? – kérdezte öregapó.

- Nem tudom –mondta Gyuszkó –, de nem gólya.

- Jól látod- bólintott Öregapó. –Szürkegém.

A gólya mindig nyújtott nyakkal repül, a gémé meg S alakban meghajlik. Erről lehet őket megkülönböztetni még ilyen messziről is. Lent a lápon bibeceket kerestünk. Nemrég még tele volt velük a rét. De, most alig – alig láttunk egyet-egyét.

- Hová lettek vajon?

- A fiatalok ilyenkor már elköltöznek. Csak az öregek maradnak.

- Kár, hogy nem láthatod őket - mondta Jozsónak Gyuszkó-,micsoda röpködést csaptak itt tavasszal!

(Lázár Ervin-Balogh Péter: Öregapó madarai)

1. feladat Párosítsátok a madarak neveit a hozzá tartozó képekkel! Írjátok a megoldásokat a vonalra!

1. gyurgyóka (gyurgyalag)

2. uhu

3. parlagi sas

4. sólyom

5. császármadár

6. feketeheringsólyom

7. gólya

8. szürkegém

9. balkáni gerle

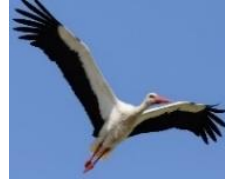
A

B

C

D

E

F

G

H

I

Megfejtés:

9 pont

2. feladat Válaszoljatok a kérdésekre!

Miért fogynak a madarak?

.....
.....

Melyik madár alkalmazkodott jól a civilizációhoz?

.....

Miért szeretik az emberek annyira a gólyát?

.....
.....

4 pont

3. feladat Döntsetek el igaz (I) vagy hamis (H) az állítás!

A madarak egyre fogynak. _____

A gém „S” alakban meghajlított nyakkal repül. _____

Az emberek megengedték, hogy a tudós gólyát lőjön a múzeumnak. _____

A feketeheringsólyom vándormadár. _____

4 pont

4. feladat **Döntsétek el melyik helyes viselkedési forma! Tegyetek piros csillagot az általatok helyesnek ítélt viselkedéshez!**

Kerepelővel zajt keltünk, így elzavarjuk a kertből a madarakat.

Madáretetőt készítünk és télen etetjük a madarakat.

Nagyon zavar a madarak hangos csiripelése, ezért kővel megdobáljuk azokat.

Ha sérült vagy beteg madarat találunk, jelezzük a madárkórház felé.

4 pont

5. feladat **Melyik madarat választanátok kedvenceiteknek a szövegben olvasottak közül? Miért? Indokoljátok!**

.....

.....

.....

.....

4 pont

6. feladat **Egészítsétek ki a Bibliai idézeteket állatok nevével!**

A patakból majd ihatsz, a pedig megparancsoltam, hogy gondoskodjanak ott rólad.
(*Királyok első könyve 17. 4*)

Kiengedett egy is, hogy lássa: vajon leapadt-e a víz a föld színéről.
(*Mózes első könyve 8. 8*)

De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el. (*Ézsaiás könyve 40. 31.*)

Még a is talál házat, és a is fészket, ahova fiókáit helyezi oltáraidnál, Seregek Ura, királyom és Istenem! (*Zsoltárok könyve 84. 4*)

Még a is, az égen, tudja költözése idejét, a, a és a is vigráz, mikor kell megjönnie, csak az én népem nem ismeri az Úr törvényét. (*Jeremiás könyve 8. 7.*)

9 pont

7. feladat Csoportosítsátok a madarakat az alábbi szempontok alapján! Írjátok a képhez tartozó neveket a megfelelő vonalra! (Ha elég kitartóak vagytok, plusz pontokat kaphattok a feladatban szereplő védett madarak eszmei értékeinek a felkutatásáért. pl: széncinege - 25.000Ft)

Védett madarak:

.....

Nem védett madarak:

.....

fácán

veréb

parlagi sas

szarka

búbos banka

nagy fakopáncs

vetési varjú

fehér gólya

füstifecske

túzok

8. feladat A madárvédő egyesületek ma már a fehér gólyákra szerelt jeladóval követik a madarak mozgását. Vizsgáld meg az adatokat és válaszolj a kérdésekre!

- **Karolina** 2019. július 2-án kapta jelzót és 2020. szeptember 1-én kapták az utolsó adatot.
Eddig összesen 4607 küldött a helyzetéről.
- **Hófogó** 2020. augusztus 5-én kapta a jelzót és 2020. december 10-én kapták az utolsó adatot.
Eddig összesen 1304 adatot küldött a helyzetéről.
- **Igor** 2020. augusztus 18-án kapta a jelzót és 2021. január 11-én kapták az utolsó adatot.
Eddig összesen 2751 adatot küldött a helyzetéről.

(A szükséges számításokat a lapon végezzétek el!)

1. Mennyi ideje (év/hónap/nap) küld Karolnia jeleket?
2. Mennyi ideje (év/hónap/nap) küld Igor jeleket?
3. Mennyi idővel később kapta Igor a jeladót, mint Hófogó?
4. Ki küldte a legtöbb adatot eddig?
5. Melyik gólya helyzetéről van a legújabb adat?
6. Mennyivel több adatot küldött Igor, mint Hófogó?
7. Összesen hány adatot küldött a 3 gólya?

9. Gyakorlati feladat

Készítsetek madáretetőt! Helyezzétek el a természetben! Kezdjétek el a téli madáretetést így gondoskodva az itt telelő madarokról.

Kérünk titeket, hogy ezekről a tevékenységekről, hogy küldjétek el 4 fotót! (lehet nyomtatott formában illetve digitális formában is egyaránt).

24 pont

Összesen:	75 pont
Elért:	
Plusz pontok:	